

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 467 91 27

Lublin, 14 czerwca 2022 r.

RIO.II.600.14.2022

Pan Paweł Koltun

Wójt Gminy

Stary Brus 47a

22 - 244 Stary Brus

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 2 marca do 11 kwietnia 2022 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Stary Brus. Protokół kontroli podpisano 29 kwietnia 2022 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

1.1. Niepowołanie zastępcy wójta – str. 2 protokołu.

Podjąć działania mające na celu powołanie zastępcy wójta, w związku z przepisami art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.).

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

2.1. Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, polegające na:

- *ustaleniu niekompletnych zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 011,*

- *ustaleniu nieprawidłowych zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 133 „Rachunek budżetu”,*
- *niejednoznacznym określeniu wartości składników majątku podlegających ujęciu na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” – str. 7-9 protokołu.*

Dokonać zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- wprowadzenie obowiązku prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 011 „Środki trwałe” w sposób umożliwiający ustalenie wartości gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste ,
- wyeliminowanie postanowień dotyczących ujmowania na koncie 133 „Rachunek budżetu” środków otrzymanych na dofinansowanie młodocianych pracowników oraz z tytułu wadów,
- jednoznaczne określenie wartości początkowej środków trwałych podlegających ewidencji na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”,

stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania wskazanych kont, określonych w Załącznikach Nr 2 i Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

2.2. *Ewidencjonowanie operacji na kontach nieujętych w zakładowym planie kont – str. 10 protokołu.*

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy o rachunkowości. Jeżeli zamieszczona w zakładowym planie kont liczba kont syntetycznych jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb prowadzenia prawidłowej ewidencji - uzupełnić go o konta zgodne co do treści ekonomicznej, zgodnie z przepisami § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.3. *Niezachowanie ciągłości bilansowej – w latach 2020-2021 – w zakresie kont budżetu 133-1 i 133-2 – str. 11-12 protokołu.*

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.4. *Ewidencjonowanie operacji pieniężnych występujących na rachunku bieżącym budżetu - na kilku kontach syntetycznych – str. 11-12 protokołu.*

Ewidencję operacji pieniężnych występujących na rachunku bankowym budżetu prowadzić na koncie 133 „Rachunek budżetu”, mając na uwadze, że saldo Wn tego konta winno oznaczać stan środków pieniężnych na tym rachunku, a saldo Ma - kwotę wykorzystanego kredytu bankowego udzielonego przez bank na rachunku budżetu, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta wskazanymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r.

2.5. *Dokonywanie zapisów na koncie 133-21 niezgodnie z księgowością banku – str. 13-14 protokołu.*

Zapisów na koncie 133 „Rachunek budżetu” dokonywać na podstawie dokumentów bankowych, zachowując zgodność zapisów między jednostką a bankiem, stosownie do zasad funkcjonowania konta, określonych w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.6. *Przypadki ewidencjonowania operacji gospodarczych z naruszeniem systematyki zapisów – str. 13-18 protokołu.*

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

- wpłacone wadła i zabezpieczenia należytego wykonania umowy, wniesione w formie pieniężnej przechowywać na wyodrębnionym rachunku bankowym i ewidencjonować wyłącznie w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na koncie 139 „Inne rachunki bankowe”,
- rozliczenia z Ośrodkiem Pomocy Społecznej z tytułu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, ujmować na koncie 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, w tym na stronie Wn konta ujmować dochody zrealizowane przez jednostkę w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tej jednostki,
- wpływ środków na dofinansowanie własnych zadań bieżących gminy, pozyskane z innych źródeł, także na realizację wydatków w następnym roku budżetowym, ewidencjonować na koncie 901 „Dochody budżetu” w pełnej kwocie w roku wpływu tych środków, mając na uwadze przepisy § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.,
- ujmować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.), stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w Załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.7. *Zaliczenie – do przychodów Urzędu Gminy w 2020 r. – dochodów zrealizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej (w części należnej budżetowi gminy) – str. 14-15 protokołu.*

Do przychodów Urzędu Gminy zaliczać wyłącznie dochody budżetu nieujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych, w związku z przepisami § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.8. *Dokonanie zapisów na podstawie dowodów „Polecenie księgowania”, niezawierających treści umożliwiającej ustalenie podstawy ich sporządzenia.*

Dokonywanie zapisów w raportach kasowych i ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (w zakresie dochodów z wody) bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu źródłowego – str. 16, 28 i 62 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać na podstawie dowodów źródłowych zawierających m.in. opis operacji, stosownie do przepisów dane wymagane przepisami art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, ze wskazaniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, będącego podstawą zapisu oraz jego daty, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 24 ust. 4 pkt 1 tej ustawy.

2.9. *Nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ewidencji środków trwałych, polegające na:*

- *niewyksięgowaniu wartości gruntów przekazanych w trwałą zarząd jednostce organizacyjnej,*
- *niebieżącym ujęciu na koncie 011 „Środki trwałe” operacji przychodu środków trwałych (gruntów),*
- *ujęciu – w ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 011 „Środki trwałe” – jako odrębnych obiektów - wartości dokonanych ulepszeń istniejących środków trwałych (pod jedną pozycją),*
- *ujęciu – na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” – składnika majątku o wartości wyższej niż ustalona w polityce rachunkowości – str. 19-21, 22-23 protokołu.*

Wyksięgować z ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy wartość gruntów, przekazanych w trwałą zarząd jednostkom organizacyjnym, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 tej ustawy.

Wartość początkową istniejących środków trwałych zwiększać o koszty ich ulepszenia, polegające na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodujące, że wartość użytkowa danego środka trwałego po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do użytkowania wartość użytkową, zgodnie z przepisami art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” ujmować składniki majątku o wartości określonej w przepisach wewnętrznych, w związku z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a powołanej ustawy.

2.10. *Ujęcie – na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” – wydatku niestanowiącego kosztu środków trwałych w budowie – str. 25 protokołu.*

Do kosztów środków trwałych w budowie na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”, zaliczać koszty pozostające w bezpośrednim związku z nabyciem lub wytworzeniem środków trwałych, stosownie do przepisów art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 8 ustawy o rachunkowości i zasad funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.11. Niezgodność rzeczywistego stanu gotówki w kasie z jej stanem ewidencyjnym, stwierdzona w trakcie kontroli kasy (niedobór w kwocie 85 zł) – str. 28 protokołu.

Dokonywać okresowych kontroli rzeczywistego stanu gotówki w kasie z jej stanem ewidencyjnym, mając na uwadze przepisy art. 68 ust. 2 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.

2.12. Przyjęcie od kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej sprawozdania Rb-27S, w którym wykazano należności wymagalne z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej w części należnej budżetowi gminy – str. 31 protokołu.

Sprawdzać merytoryczną poprawność sprawozdań przedkładanych przez jednostki organizacyjne, w związku z przepisami § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144).

Poinformować kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej o zasadzie wykazywania danych dotyczących należności związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami wyłącznie w sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, zgodnie z przepisami § 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do tego rozporządzenia.

2.13. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2020 r., polegające na wykazaniu:

- w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N - zaniżonej kwoty depozytów na żądanie (o 1.180 zł),
- w sprawozdaniu Rb-ST - zawyżonej kwoty środków dotacji i subwencji przekazanych w grudniu na styczeń następnego roku (o 1.180 zł) – str. 32-33 protokołu.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm), mając na uwadze przepisy § 13 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej Załącznik nr 8 do tego rozporządzenia.

W sprawozdaniu Rb-ST „Sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodnie z wzorem formularza tego

sprawozdania, stanowiącym Załącznik Nr 30 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

2.14. Zawyżenie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2021 r. – skutków decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w podatku rolnym (o 169 zł) i podatku od nieruchomości (o 24,60 zł), w wyniku wykazania kwot udzielonych umorzeń z urzędu – str. 38 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 10 lit. a w związku z § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Sporządzić skorygowane sprawozdania Rb-PDP i Rb-27 S – w zakresie danych objętych sprawozdaniem Rb-PDP – za 2021 r., mając na uwadze przepisy § 22 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Chełmie w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 22 ust. 6 i 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Przypadek opodatkowania podatkiem od nieruchomości na podstawie niekompletnie wypełnionej deklaracji – str. 48 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje i informacje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 w związku z art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.).

W sytuacji gdy deklarację wypełniono niezgodnie z ustalonymi wymaganiami bądź nie dołączono do niej wymaganych załączników, postępować w sposób przewidziany przepisami art. 274 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości (Dz. U. z 2019 r., poz. 1104).

2.1.2. Dokonywanie przypisów na kontach podatników pod niewłaściwą datą – str. 50, 51 protokołu.

Przypisu podatku dokonywać na podstawie złożonej deklaracji lub na podstawie doręczonej decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, pod datą wpływu deklaracji i doręczenia stronie decyzji, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze przepisy art. 21 § 1 pkt 2 oraz art. 207 i art. 212 Ordynacji podatkowej.

2.1.3. Niezamieszczanie daty na niektórych deklaracjach wpływających do Urzędu Gminy – str. 51, 52 protokołu.

Na wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji – o charakterze finansowym lub mającym wpływ na gospodarkę finansową gminy – umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę jej wpływu do Urzędu Gminy, stosownie do przepisów § 42 ust. 2 w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14 poz. 67 z późn. zm.).

2.1.4. Przypadki nieprawidłowości w zakresie umarzania zaległości podatkowych, polegające na:

- *udzieleniu ulgi, mimo niezbrania kompletnego materiału dowodowego, potwierdzającego argumenty przytoczone w uzasadnieniu decyzji,*
- *wydaniu decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowej osobie niebędącej stroną postępowania – str. 53-55 protokołu.*

Wydanie decyzji w sprawie ulg w zapłacie podatków poprzedzać zebraniem odpowiedniego materiału dowodowego, mającego na celu ustalenie, czy zachodzą przesłanki ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego stosownie do przepisów art. 67a § 1, art. 67b § 1, art. 122 i art. 187 § 1 Ordynacji podatkowej.

Wnioski wynikające z zebranego materiału, tj. wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zamieszczać w uzasadnieniu faktycznym decyzji, mając na uwadze przepisy art. 210 § 4 Ordynacji podatkowej.

Decyzje wydawać na wniosek strony postępowania podatkowego, w związku z przepisami art. 133 § 1 i art. 165 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku złożenia wniosku o udzielenie ulgi przez osobę niebędącą stroną, wydawać postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, zgodnie z przepisami art. 165a § 1 w związku z art. 165 § 1 i § 3 tej ustawy.

W przypadku ustalenia, że podatnik nie żyje, nieuregulowane zaległości podatkowe dochodzić od spadkobierców, po wydaniu i doręczeniu im decyzji o zakresie odpowiedzialności poszczególnych spadkobierców, stosownie do przepisów art. 100 § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze art. 1025 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.).

2.1.5. Przypadki niesystematycznego wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe – str. 58, 59 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 i § 1e cytowanej ustawy.

Ponadto, wystąpić do Starostwa Powiatowego we Włodawie z wnioskiem o dokonanie zmiany w ewidencji gruntów i budynków dla gruntów oznaczonych symbolami: „Wsr-LIV”, „W-LsIV”, „Wsr-LV”, „W-LV”, „W-PsV”, których nie przewiduje rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 1390 z późn. zm.), biorąc pod uwagę pismo Dyrektora Departamentu Podatków Lokalnych z dnia 4 listopada 2015 r. znak PL-LS.833.22.2015 w sprawie sposobu przeliczania użytków rolnych dla potrzeb podatku rolnego, w sytuacji gdy grunty te są oznaczone w ewidencji gruntów i budynków dwuczłonowo. Do czasu zmiany nieaktualnych oznaczeń w ewidencji gruntów i budynków, przy opodatkowaniu gruntów oznaczonych dwuczłonowo, stosować zasady ich opodatkowania przedstawione w powołanym piśmie – str. 46-48 protokołu.

2.1.6. Przypadki niewystawienia faktur odbiorcom wody (od 2019 r.) – str. 64 protokołu.

Rozliczenia faktycznej ilości świadczonych usług dostawy wody dokonywać zgodnie z postanowieniami zawartych umów, zgodnie z przepisami art. 6 ust.3 pkt 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028), mając na uwadze przepisy § 17 ust 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. z 2022 r. poz. 1074).

2.1.7. Przypadki wskazywania – w fakturach za najem i dzierżawę nieruchomości oraz dostarczanie energii cieplnej – innego terminu płatności niż wynikający z zawartych umów – str. 54 protokołu.

W wystawianych najemcom, dzierżawcom oraz odbiorcom energii cieplnej fakturach wskazywać terminy płatności zgodnie z postanowieniami zawartych umów, w związku z przepisami art. 669 § 1, art. 694 i art. 606 Kodeksu cywilnego, mając na uwadze przepisy art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Nieprawidłowe ustalenie okresów zatrudnienia uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę oraz nagrody jubileuszowej, skutkujące wypłaceniem dodatków w niewłaściwej wysokości oraz nieterminowym wypłaceniem nagrody (w tym przed nabyciem do niej prawa – str. 72-74, 76-77 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę i nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, stosownie do przepisów art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530). Do okresów tych nie zaliczać okresu wykonywania pracy na podstawie umów cywilnoprawnych oraz okresu urlopu bezpłatnego, w związku z przepisami art. 2 i art. 174 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.).

Wyższą stawkę dodatku za wieloletnią pracę wypłacać w terminach określonych w przepisach § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960).

Nagrodę jubileuszową przyznawać i wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika samorządowego prawa do tej nagrody, nie wcześniej niż w dniu upływu okresu uprawniającego do nagrody, zgodnie z przepisami § 8 ust. 1 i 4 tego rozporządzenia.

2.2.2. Nieterminowa wypłata wynagrodzeń pracowników (za marzec, wrzesień i październik 2021 r.) – str. 74 protokołu.

Wynagrodzenie pracowników wypłacać nie później niż w 27 dniu każdego miesiąca, zgodnie z postanowieniami § 17 ust. 1 „Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Gminy Stary Brus”, w związku z przepisami art. 85 ust. 1 i 3 i art. 94 pkt 5 ustawy Kodeks pracy oraz art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2.2.3. Nieprawidłowe ustalenie wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczenia nagród jubileuszowych, co skutkowało ich wypłaceniem w zaniżonych wysokościach (o 259 zł i 250 zł) – str. 77 i 78 protokołu.

Nagrodę jubileuszową obliczać na podstawie wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody, a jeżeli dla pracownika samorządowego jest to korzystniejsze – wynagrodzenia przysługującego mu w dniu jej wypłaty, stosownie do przepisów § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Wynagrodzenie stanowiące podstawę obliczenia wysokości nagrody jubileuszowej, obliczać według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop

wypoczynkowy, stosownie do przepisów art. 38 ust. 4 ustawy o pracownikach samorządowych, w szczególności:

- składniki wynagrodzenia określone w stawce miesięcznej w stałej wysokości, uwzględniać w wysokości należnej w miesiącu nabycia prawa do nagrody,
- składniki wynagrodzenia przysługujące pracownikowi za okresy nie dłuższe niż 1 miesiąc, wypłacone w okresie 3 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc nabycia prawa do nagrody – uwzględniać w średniej wysokości z tego okresu,

zgodnie z przepisami odpowiednio § 15 i § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. z 1997r. Nr 2 poz. 14 z późn. zm.).

Wypłacić pracownikom zaniżone kwoty nagród.

2.2.4. Nieterminowe wypłacenie odprawy emerytalnej – str. 78 protokołu.

Jednorazową odprawę w związku z przejściem pracownika na emeryturę wypłacać w dniu ustania stosunku pracy, stosownie do przepisów § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

2.2.5. Wypłacenie ekwiwalentów pieniężnych za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za nieprawidłowo ustaloną liczbę dni niewykorzystanego urlopu – str. 79-83 protokołu.

Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy ustalać i wypłacać za – poprawnie ustaloną – liczbę dni niewykorzystanego przez pracownika urlopu, stosownie do przepisów art. 171 § 1 ustawy Kodeks pracy. Przy ustalaniu liczby dni niewykorzystanego urlopu w wymiarze proporcjonalnym, przyjmować kalendarzowy miesiąc pracy, odpowiadający 1/12 wymiaru urlopu przysługującego pracownikowi na podstawie art. 154 § 1 i 2 Kodeksu pracy, zaokrąglając niepełny kalendarzowy miesiąc pracy w górę do pełnego miesiąca, stosownie do przepisów art. 155^{2a} § 1 i 2 tej ustawy, a niepełny dzień urlopu – w górę do pełnego dnia, zgodnie z art. 155³ § 1 tej ustawy.

Dokonać przeliczenia wypłaconych ekwiwalentów, a po ustaleniu prawidłowych ich wysokości wypłacić niedopłacone kwoty oraz rozważyć wystąpienie do byłych pracowników o dobrowolny zwrot nadpłaconych kwot lub wyegzekwować je od osób odpowiedzialnych za nieprawidłowe naliczenie, na podstawie przepisów działu piątego Kodeksu pracy.

2.2.6. Nieudzielenie – wójtowi gminy – niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za lata poprzednie w terminie ustawowym – str. 83 protokołu.

Urlopu niewykorzystanego w danym roku udzielać pracownikom najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego, stosownie do przepisów art. 168 ustawy Kodeks pracy.

2.2.7. Ujęcie poniesionych wydatków do niewłaściwych podziałek klasyfikacji budżetowej, w sytuacji gdy ich ujęcie we właściwych podziałkach spowodowałoby przekroczenia planu wydatków(po zmianie planu przesięgowano wydatki do prawidłowych podziałek klasyfikacji) – str. 84-86 protokołu.

Wydatki budżetowe klasyfikować zgodnie z ich charakterem, do właściwych działów i rozdziałów określonych w Załącznikach Nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513).

Wydatków publicznych dokonywać w granicach kwot określonych w planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

2.2.8. Przypadki nieterminowej wypłaty diet radnym gminy – str. 90 protokołu.

Diety radnych wypłacać w terminach ustalonych przez Radę Gminy, w związku z przepisami art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym.

2.2.9. Nieterminowe zamieszczenie – w 2020 i 2021 r. – planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych – str. 91-92, 99 protokołu.

Plan postępowań o udzielenie zamówień, przewidywanych do przeprowadzenia w danym roku finansowym, zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych i na stronie internetowej zamawiającego, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego, stosownie do przepisów art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.).

2.2.10. Nieprawidłowe ustalenie – w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych – terminów: składania ofert, do złożenia oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału i brak podstaw wykluczenia przez wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona oraz związania ofertą – str. 94, 96, 103 protokołu.

W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego terminy oznaczone w dniach obliczać zgodnie z przepisami art. 111 Kodeksu cywilnego, w związku z art. 8 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym – w postępowaniu o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne:

- termin składania ofert – wyznaczać z uwzględnieniem złożoności zamówienia oraz czasu potrzebnego na ich przygotowanie pamiętając, że termin ten – w przypadku robót budowlanych – nie może być krótszy niż 14 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych, stosownie do przepisów art. 283 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- termin do złożenia podmiotowych środków dowodowych (jeżeli zamawiający wymagał ich

- złożenia w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia) – przez wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona – wyznaczać nie krótszy niż 5 dni od dnia wezwania, stosownie do przepisów art. 274 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- termin związania ofertą - określać datą w dokumentach zamówienia, jednak nie dłużej niż 30 dni od dnia upływu terminu składania ofert, mając na uwadze, że pierwszym dniem terminu związania ofertą jest dzień, w którym upływa termin składania ofert, stosownie do przepisów art. 307 ust. 1 w związku z art. 16 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.11 Brak kontrasygnaty skarbnika gminy na umowie na poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej – str. 94 protokołu.

Umowy i inne dokumenty, potwierdzające czynności prawne mogące spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, przedkładać skarbnikowi gminy lub osobie przez niego upoważnionej, celem ich kontrasygnaty, stosownie do przepisów art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

2.2.12. Zastosowanie – w postępowaniu na poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej – kryterium ceny o wadze przekraczającej 60% – str. 94-95 protokołu.

Kryterium ceny, jako kryterium oceny ofert o wadze przekraczającej 60% stosować, jeżeli w opisie przedmiotu zamówienia określono wymagania jakościowe odnoszące się do co najmniej głównych elementów składających się na przedmiot zamówienia, stosownie do przepisów art. 246 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.13. Żądanie od wszystkich wykonawców – w postępowaniu na poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej – złożenia wraz z ofertą: parafowanego wzoru umowy, dokumentu potwierdzającego wniesienie wadium w formie pieniężnej oraz wszystkich dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału i brak podstaw wykluczenia. Wezwanie wykonawcy, którego oferta – w postępowaniu na budowę dróg gminnych – została oceniona najwyżej, do jej uzupełnienia m.in. o zaakceptowany projektu umowy – str. 95-96, 102 protokołu.

Podmiotowych środków dowodowych na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz braku podstaw wykluczenia, żądać wyłącznie od wykonawcy, którego oferta została najwyżej oceniona, stosownie do przepisów art. 57 oraz – w zależności od wartości zamówienia – art. 124 i art. 126 ust. 1 lub art. 273 ust. 1 i art. 274 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że wszyscy wykonawcy – do wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo do oferty – dołączają wyłącznie oświadczenie o niepodleganiu wykluczeniu, spełnianiu warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, w zakresie wskazanym przez zamawiającego, stosownie do przepisów art. 125 ust. 1 i art. 273 ust. 2 tej ustawy.

Nie żądać od wykonawców:

- kopii dowodu wpłaty wadium, gdyż – zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych – zamawiający może żądać wyłącznie wniesienia wadium i to fakt jego niewniesienia (lub wniesienia w sposób nieprawidłowy), a nie brak dowodu na dokonanie tej czynności, stanowi przesłankę do odrzucenia oferty, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 14 ustawy. Wadium – stosownie do art. 97 ust. 5 powołanej ustawy – wykonawca może wnieść do upływu terminu składania ofert, niezależnie od złożonej oferty i niekoniecznie wraz z nią,
- parafowanego/zaakceptowanego wzoru umowy, który nie został wskazany w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać wykonawca (Dz. U. z 2020 r. poz. 2415), nie jest też przedmiotowym środkiem dowodowym, o którym mowa w przepisach art. 7 pkt 20 i art. 104 – art. 107 ustawy Prawo zamówień publicznych, jego niezłożenie nie powoduje dla wykonawcy żadnych konsekwencji, dokument ten nie jest więc w postępowaniu niezbędny, wobec czego jego żądanie jest bezzasadne.

2.2.14. Zawarcie – w dokumentacji postępowania na poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej – różniących się informacjami w zakresie fakultatywnych przesłanek wykluczenia z postępowania – str. 96-97 protokołu.

Zapewnić zgodność treści ogłoszenia o zamówieniu z dokumentami zamówienia, w tym w zakresie podstaw wykluczenia, o których mowa w przepisach art. 109 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w związku z art. 109 ust. 2 tej ustawy, mając na uwadze, że zawarcie w dokumentacji postępowania różniących się informacjami w tym zakresie uniemożliwia stwierdzenie, jakie podstawy wykluczenia przewidział zamawiający, co może wprowadzać w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji może prowadzić do naruszenia przepisów art. 16 powołanej ustawy.

2.2.15. Złożenie – przez wójta gminy i członków komisji przetargowej – oświadczeń o braku okoliczności skutkujących wyłączeniem z postępowania na poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej – przed wszczęciem tego postępowania – str. 97 protokołu.

Oświadczenie o istnieniu okoliczności, o których mowa w art. 56 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych (konflikt interesów), składać niezwłocznie po powzięciu wiadomości o ich istnieniu, a oświadczenie o braku istnienia tych okoliczności nie później niż przed zakończeniem postępowania o udzielenie zamówienia, stosownie do przepisów art. 56 ust. 4 i 5 tej ustawy. Oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w art. 56 ust. 3 tej ustawy składać przed rozpoczęciem wykonywania czynności związanych z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia, stosownie do przepisów art. 56 ust. 6 powołanej ustawy.

2.2.16. Wskazanie – w ogłoszeniach o zamówieniach na poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i na budowę dróg gminnych – wymaganych od wykonawców dokumentów nieodpowiadających treści danej rubryki ogłoszenia – str. 97, 103 protokołu.

W ogłoszeniu o zamówieniu klasycznym o wartości mniejszej niż progi unijne, zamieszczanym w Biuletynie Zamówień Publicznych w związku z przepisami art. 267 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zawierać wszystkie informacje odpowiadające zakresowi informacji określone w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2439).

2.2.17. Wskazanie – w protokole postępowania na poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej – nieprawidłowej wartości zamówienia oraz przeliczenie tej wartości na euro według niewłaściwego kursu – str. 98 protokołu.

W protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wskazywać prawidłową wartość zamówienia, ustaloną przez zamawiającego z należytą starannością, jako całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy bez podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami art. 28 w związku z art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz opisem rubryk wzoru protokołu postępowania, odpowiedniego dla przyjętego trybu postępowania, stanowiącego jeden z załączników do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2434).

Tak ustaloną wartość przeliczać na euro na podstawie średniego kursu złotego w stosunku do euro, ogłaszanego co najmniej raz na dwa lata przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w drodze obwieszczenia, stosownie do przepisów art. 3 ust. 2 pkt 2 i ust. 4 powołanej ustawy.

2.2.18. Nieokreślenie – w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia na budowę dróg gminnych – wymagań zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę, osób wykonujących czynności w zakresie realizacji zamówienia – str. 103 protokołu.

W ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia na usługi lub roboty budowlane wskazywać czynności w zakresie realizacji zamówienia, których wykonanie polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy Kodeks pracy oraz określać wymagania związane z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie stosunku pracy osób wykonujących te czynności, stosownie do przepisów art. 95 ust. 1 oraz art. 281 ust. 2 pkt 7 ustawy Prawo zamówień publicznych, określając w dokumentach zamówienia dotyczące tych wymagań informacje, wskazane w przepisach art. 95 ust. 2 tej ustawy.

2.2.19. Opisanie – w postępowaniu na budowę dróg gminnych – warunku zdolności ekonomicznej lub finansowej w sposób nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia – str. 101 protokołu.

Warunki udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego określać w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiającą ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, w szczególności wyrażając je jako minimalne poziomy zdolności, stosownie do przepisów art. 112 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.20. Zamieszczenie – w specyfikacji warunków zamówienia na budowę dróg gminnych – informacji, że otwarcie ofert jest niejawne – str. 103 protokołu.

Przestrzegać zasady jawności postępowania o udzielenie zamówienia, wynikającej z przepisów art. 18 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że – zgodnie z jej art. 18 ust. 2 – zamawiający może ograniczyć dostęp do informacji związanych z postępowaniem tylko w przypadkach określonych w ustawie. Przepisy art. 221 powołanej ustawy zobowiązują zamawiającego wyłącznie do zapewnienia, aby z zawartością ofert nie można było zapoznać się przed upływem terminu ich otwarcia.

2.2.21. Udostępnienie – na stronie internetowej prowadzonego postępowania na budowę dróg gminnych – informacji o kwocie, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, po otwarciu ofert – str. 103 protokołu.

Informację o kwocie, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, udostępniać na stronie internetowej prowadzonego postępowania najpóźniej przed otwarciem ofert, stosownie do przepisów art. 222 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.22. Dopuszczenie – w postępowaniu na budowę dróg gminnych – do przekazania podmiotowych środków dowodowych środkiem komunikacji elektronicznej niewskazanym w ogłoszeniu o zamówieniu – str. 104 protokołu.

Komunikację w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w tym m.in. przekazywanie dokumentów lub oświadczeń między zamawiającym a wykonawcą, prowadzić wyłącznie za pomocą środka komunikacji elektronicznej wskazanego przez zamawiającego w ogłoszeniu wszczynającym postępowanie o udzielenie zamówienia, stosownie do przepisów art. 61 ust. 1 w związku z art. 67 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.23. Nieterminowe przekazanie Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o ofertach złożonych w postępowaniu na budowę dróg gminnych – str. 104 protokołu.

Informację o złożonych ofertach przekazywać Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia ofert, stosownie do przepisów art. 81 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

3. W zakresie gospodarki mieniem:

3.1. *Obciążenie nabywców nieruchomości, zbywanych w drodze przetargu oraz w drodze bezprzetargowej – kosztami sporządzenia operatu szacunkowego – str. 115-117 protokołu.*

Nie obciążać nabywców nieruchomości gminnych kosztami sporządzenia operatu szacunkowego, w związku z przepisami art. 25 ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.). Wskazane koszty mogą być uwzględnione w ustalanej cenie sprzedaży nieruchomości, w związku z przepisami art. 67 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 cytowanej ustawy, ale nie mogą być pobierane jako odrębna opłata.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Stary Brus